

Motion till riksdagen

1989/90:Ub258

av Eva Goës m.fl. (mp)

Skolans arbetsmiljö

Skolorna är Sveriges största och sämsta arbetsplats – och de värsta finns i Stockholm! I Stockholms län finns en pessimistisk inställning till satsningar i skolan. Det kan gälla missriktad sparsamhet i läromedel, skolmat och den fysiska miljön. Enligt kvällspressen är skolorna värre än fängelserna. Kommer man däremot med något positivt föder det andra positiva åtgärder.

Skolan – ett försummat kapitel

Yrkesinspektionen i Stockholm har pekat på årslångt förfall av de äldsta skolorna. Hastbyggen i ytterområdena har också fått kritik. I ett projekt i Stockholms län hade tjugo inspektörer besökt 80 skolor och kommit fram till 1 500 inspektionspunkter av allvarigare slag! Livsfarligt dessutom i en del skolor.

1. Underhållsbehoven dominerade.
2. Ventilationsbrister i de flesta skolorna.
3. Personalutrymmen, uppehållsrum och toaletter bedrövliga.
4. Akustik- och bullerproblem i kala rum och korridorer.
5. Belysningen bristfällig och varannan lampa trasig.
6. Ergonomin tillbakasatt; tunga lyft i trappor.
7. Farliga kemisalar.
8. Hala golv och slitna trappor.
9. Mögel och fukt – dålig lukt.

Vem för barnens talan?

Vi kan inte tolerera att vart tredje barn drabbas av allergi. Om inte skolstyrelse eller rektor lyckas komma till rätta med arbetsmiljön i skolan, måste man ändra lagarna så att Sveriges största arbetsplats – skolan – får en god fysisk och psykisk arbetsmiljö.

En nyhet är att elevsamverkan i arbetsmiljöarbetet föreslås att utökas. Inte bara gymnasiet och högstadiet utan hela grundskolan skall omfattas av miljöskyddet. Eleverna skall utse representanter, men rätt att delta i beslut gällande arbetsmiljön kommer bara att tillåtas av elevombud från högstadiet och uppåt!

Vi anser att elevskyddsombud på låg- och mellanstadiet också skall ha full rösträtt i dessa styrelser. Det gäller deras arbetsmiljö och deras arbetsplats.

Om de inte får föra sin egen talan, skall de i andra hand företrädas av föräldrar som har rösträtt i deras ställe.

Den psykosociala miljön har också stor betydelse för hur skolans fysiska miljö påverkas. Arbetssätt och inriktning från skolledningen och lärarna betyder mycket för eleverna. Tätare kontakter mellan lärare och elever är positivt. Rektorer med ett demokratiskt ledarskap bidrar liksom gemenskapen lärare emellan till en god anda på skolan. De vuxna blir goda förebilder för eleverna. Skolans anda har stor betydelse för hur arbetsmiljön utformas.

Den framgångsrika skolan behöver inte vara den mest välutrustade utan det handlar om hur man vårdar varandra och därmed också skolan. Hur samhället omkring skolan ser på skolan och eleverna är viktigt. Värderas skolan dåligt, får för små resurser osv förbättras inte skolklimatet.

Lokal styrelse med budgetinflytande

I miljöpartiets skola vill vi ha lokala styrelser på varje skola. Dessa skall bestå av elever, föräldrar och skolpersonal. Styrelsen skall ha budgetinflytande och ansvara för verksamheten i skolan. Makten över skolan skall ner på den enskilda skolan och in i klassrummen. För att kunna överblicka och påverka vad som händer i skolan skall elevantalet vara ca 250–400 elever. Fler på högre nivå, där det annars kan vara svårt att kunna välja de ämnen man önskar studera.

I denna självstyrande skola kommer riskerna för dålig arbetsmiljö att minimeras. Den psykosociala miljön kommer att förbättras och engagemanget i skolan att öka. Vi anser emellertid att den dåliga arbetsmiljön i skolan idag är akut och att snabba åtgärder måste sättas in omedelbart.

Bristande underhåll främst i storstädernas skolor får inte fortsätta. Att bygga ståtliga "konferenspalats" och "globalar" för skattepengarna istället för att satsa på skolan är en skymf mot dem som inte har rösträtt. Ansvaret för den dåliga skolmiljön ligger helt och hållet på kommunerna, som måste tilldela och/eller omfördela medel till skolan.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skolans arbetsmiljö och ansvaret för denna,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om elevskyddsombud på alla stadier eller i andra hand föräldraombud för de elevgrupper som ej har rösträtt,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att decentralisera beslut om skolan ända ner till den enskilda skolans styrelse,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om skolans elevantal.

Mot. 1989/90
Ub258

Stockholm den 22 januari 1990

Mot. 1989/90
Ub258

Eva Goës (mp)

Marianne Samuelsson (mp)

Gösta Lyngå (mp)

Roy Ottosson (mp)

Carl Frick (mp)

Anita Stenberg (mp)

Åsa Domeij (mp)

Lars Norberg (mp)

Hans Leghammar (mp)

Anna Horn af Rantzien (mp)

Kaj Nilsson (mp)